

Vairuotojų profesinė sąjunga

Kodas 195774534 Gedimino g. 33 III^a - 11 44311 Kaunas Tel. 370 68554552 Faks. 37068617223

a/s Nr.: LT34 7300 0100 8004 8306

www.lpsdps.com <vairuotojups@gmail.com>

2010-10-12 Nr. VPS SR 8

Kaunas

**Socialinės apsaugos ir darbo
Ministrui Donatui Jankauskui**

DĖL TOLIMŲJŲ REISŲ VAIRUOTOJŲ SOCIALINIŲ GARANTIJŲ

Tolimųjų reisų vairuotojų darbas yra tiesiogiai susijęs su komandiruotėmis. LR garantijų komandiruotiems darbuotojams įstatymo Nr. X-199 išleisto 2005 gegužės 12 d. 1 punkte teigiama, kad komandiruotam darbuotojui, neatsižvelgiant į teisę, taikytiną darbo sutarčiai ar darbo santykiams, turi būti taikomos tos valstybės, į kurios teritoriją darbuotojas siunčiamas laikinai dirbti, norminių teisės aktų, įskaitant praplėstų kolektyvinių šakos ir teritorinės sutarčių, nuostatos:

- 1) dėl maksimalaus darbo laiko ir minimalaus poilsio laiko trukmės;
- 2) dėl minimalių kasmetinių mokamų atostogų trukmės;
- 3) dėl minimalaus darbo užmokesčio, įskaitant apmokėjimą už viršvalandinį darbą.

2 punkte teigiama „Dienpinigiai, išskyrus su komandiruote susijusias faktines kelionės, nakvynės ir maitinimo išlaidas, laikomi minimalaus darbo užmokesčio dalimi”.

Vadinasi darbuotojui komandiruotam dirbti į bet kurią ES šalį taikytinas tos šalies minimalus atlygis, jeigu jis nėra mažesnis už Lietuvos minimalų atlygį. Deja, šios įstatymo normos dauguma transporto įmonių nesilaiko. Tolimųjų reisų vairuotojai dirba už 840 Lt. neto, nes dienpinigiai skirti prasimaitinimo išlaidų skirtumo kompensavimui, kadangi vairuotojams niekas neapmoka nakvynės ar maitinimo išlaidų. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos vyriausybės nutarimu Nr.10.1 priimtu 2005 m. sausio 31d. dėl Lietuvos Respublikos vyriausybės 2004 m. lapkričio 3 d. nutarimo Nr. 1365 „Dėl išlaidų, susijusių su tarnybinėmis komandiruotėmis, dydžio ir mokėjimo tvarkos“ pakeitimo dienpinigiai kolektyvinėse sutartyse arba jei tokių nėra darbo sutartyse gali būti mažinami iki 50% vyriausybės nustatytų. Vairuotojai norėdami gauti darbą sutinka su tokia sąlyga, nes žodžiu jiems žadama mokėti už kilometrus. Grįžus iš komandiruotės, dalis pinigų - nemažiau 1040+1 Lt bruto už mėnesį, arba nemažiau 6,31+1 Lt už valandą rodoma kaip atlyginimas, likusi dalis išmokama kaip dienpinigiai, nemokant mokesčių valstybei, nes vyriausybė leidžia tokiomis sąlygomis neapmokestinti dienpinigių. Pastaruoju metu padažnėjo atvejai, kai išmokami dienpinigiai įvairiais būdais mažinami iki leistinos minimalios ribos, prisidengiant neteisėtais atskaitymais už kurą, mobilius telefonus ar sprogusias padangas. Valstybinei darbo inspekcijai atliekant tikrinimus žiūrima, kad būtų mokama nemažiau 50% vyriausybės nustatytų dienpinigių. Žinomas atvejis kai tikrinimo metu buvo nustatyta, kad vairuotojui buvo mokėta 62,9% nustatytų dienpinigių, tai akivaizdus mokėjimo už nuvažiuotus kilometrus dienpinigių pagalba atvejis. Vadovaujantis Valstybinės kelių transporto inspekcijos prie Susisiekimo ministerijos viršininko 2009 m. gruodžio 8 d. įsakymu Nr. 2B-453 „Už nuvažiuotą atstumą ir (ar) vežamų krovinių kiekį vairuotojui mokamos premijos ar priedai, kuriais skatinama pažeisti reglamentą (EB) Nr. 561/2006 10 str. 1 dalis priskiriamas labai sunkiam pažeidimui“. Tikrinimas buvo atliekamas kartu su Valstybinės kelių transporto inspekcijos atstovu, tačiau joks pažeidimas nebuvo nustatytas.

Dažnėja atvejai, kai Valstybinės darbo inspekcijos darbuotojai pradėdami tikrinimus neinformuoja darbuotojų atstovų.

Teigiama, kad Lietuvoje trūksta kvalifikuotų vairuotojų, įprastai ši problema sprendžiama didinant atlyginimą, bet tai nevyksta nuo 2005 metų. Svyruoja dienpinigių dydis, bet tai nedidina darbuotojų socialinių garantijų ir nepadeda valstybei spręsti socialinių problemų. ES vyksta atlyginimų suvienodėjimas, bet tai ekonomiškai neapsimoka Lietuvoje, nes dienpinigiai sąlyginai neapmokestinami, o didinant atlyginimą reiktų mokėti mokesčius ir darbdaviui, ir darbuotojui.

Pageidautume sužinoti kas daroma socialinei lygybei įgyvendinti ir minimų teisės aktų vykdymui užtikrinti.

Reikalaujame pradėti veiksmus pakeisti Lietuvos Respublikos vyriausybės nutarimą Nr.10.1 priimtą 2005 m. sausio 31d. dėl Lietuvos Respublikos vyriausybės 2004 m. lapkričio 3 d. nutarimo Nr. 1365 „Dėl išlaidų, susijusių su tarnybinėmis komandiruotėmis, dydžio ir mokėjimo tvarkos“ pakeitimo ir pilnai atstatyti Lietuvos Respublikos vyriausybės nutarimą Nr. 1365 priimtą 2004 m. lapkričio 3 d. arba leisti mažinti dienpinigių normą tik kolektyvinėse sutartyse ir mokėti konkretų sutartą dienpinigių dydį, nepaliekant vietos manipuliacijoms.

Siekiant šių reikalavimų įgyvendinimo vairuotojai - Vairuotojų profesinės sąjungos nariai, pasiryžę organizuoti įvairias protesto akcijas iki šakinio streiko.

Vairuotojų profesinės sąjungos pirmininkas



Ramūnas Narbutas